

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«УКРАЇНСЬКА МОВА (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ
СПРЯМУВАННЯМ)»**

Галузь знань	05 «Соціальні і поведінкові науки»
Спеціальність	051 «Економіка»
Освітньо-професійна програма	Бізнес-статистика та аналітика
Рівень освіти	Фахова передвища освіта
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Назва циклової комісії	Циклова комісія із загальноосвітніх дисциплін та дисциплін гуманітарного циклу
Тип дисципліни	Обов'язкова
Семестр	3
Мова викладання	Українська
Керівник курсу	Атаманчук Катерина Миколаївна , старший викладач циклової комісії загальноосвітніх дисциплін та дисциплін гуманітарного циклу, викладач вищої категорії
Профайл керівника курсу	http://cba.nasoa.edu.ua/spivrobotniki/atamanchuk-katerina-mikolayivna/
Контактна інформація керівника курсу (e-mail), сторінка курсу в Moodle	E-mail: Katamanchuk@nasoa.edu.ua Сторінка курсу на платформі https://dist.nasoa.edu.ua/course/view.php?id=717
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Наявність систематичних та ґрунтовних знань зі щільної підготовки з дисципліни «Українська мова»

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:			
			Лекцій	Практичних занять	Самостійна підготовка	Вид підсумкового контролю
	4	120	2	46	72	Залік

Опис дисципліни	Навчальна дисципліна «Українська мова (за професійним спрямуванням)» є обов'язковою компонентою навчального плану. Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у здобувачів освіти як майбутніх фахівців професійно-зорієнтованих умінь і навичок оптимальної мовної поведінки у фаховій сфері, підвищення рівня мовної грамотності, практичне оволодіння основами офіційно-ділового, наукового, розмовного стилів української мови, що забезпечить професійне спілкування на належному мовному рівні. Завдання вивчення навчальної дисципліни: - сформувати чітке і правильне розуміння ролі державної мови у професійній діяльності; - забезпечити досконале володіння нормами сучасної української

	літературної мови та дотримання вимог культури усного й писемного мовлення; - виробити навички самоконтролю за дотриманням мовних норм у спілкуванні; розвивати творче мислення студентів; - виховати повагу до української літературної мови, до мовних традицій; - сформувати навички оперування фаховою термінологією, редагування, коригування та перекладу наукових текстів. Формат проведення дисципліни: лекції, практичні заняття, самостійна робота. Здобувачі освіти мають змогу отримати індивідуальні консультації.
Результати навчання	Здобувач повинен знати: – основні відомості про українську літературну мову, її походження, місце серед інших мов світу, норми, стилі; – специфіку професійної мови на лексичному, морфологічному, синтаксичному й стилістичному рівнях, її роль у професійній діяльності; – особливості терміна як одиниці професійної мови, типи термінів, сутність процесу стандартизації термінів, специфіку термінології обраного фаху; – типи словників, українські термінологічні словники; – орфоепічні, орфографічні, лексичні, морфологічні, синтаксичні і стилістичні норми української літературної мови; – основні жанрові різновиди наукових текстів; правила оформлення наукової роботи; – основні відомості про особливості українського мовного етикету; – специфіку публічного мовлення, різновиди публічних виступів, особливості підготовки до них; – особливості документа, класифікацію документів, вимоги до змісту і розташування реквізитів, правила оформлювання сторінки, вимоги до тексту документа; – основні відомості про документацію з кадрово-контрактних питань та довідково-інформаційні документи. Здобувач повинен вміти: – правильно використовувати мовні засоби відповідно до умов, мети і змісту комунікації; – правильно використовувати терміни у професійному мовленні; – користуватися довідковою лінгвістичною літературою; – готуватись до публічного мовлення; – складати різні типи документів, правильно добираючи мовні засоби, що репрезентують їх специфіку; – оформлювати письмові роботи наукового стилю: курсову, дипломну роботу, наукову статтю, тези доповідей; – редагувати та конструювати тексти різних стилів з дотриманням норм української мови.
Професійні компетентності	ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
Програмні результати навчання	РН 2. Володіти державною та іноземною мовами у професійній діяльності. РН 3. Здійснювати пошук, збирання, оброблення та аналізування інформації у професійній діяльності. РН 4. Застосовувати всебічні спеціалізовані емпіричні та теоретичні знання для розв’язання практичних ситуацій. РН 15. Володіти навичками міжособистісної взаємодії, які дають змогу досягати професійної мети.

Програма навчальної дисципліни	Змістовий модуль 1. Особливості фахового мовлення. Тема 1. Вступ. Сучасна українська літературна мова – основа мови професійного спілкування. Тема 2. Культура фахового мовлення. Тема 3. Мовна норма. Тема 4. Етика ділового спілкування. Тема 5. Мовленнєвий етикет. Тема 6. Комунікативно-риторичні якості мовлення. Змістовий модуль 2. Норми сучасної української літературної мови у фаховому спілкуванні. Складання професійних документів. Тема 7. Лексичний аспект сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні. Тема 8. Використання у діловому спілкуванні явищ, пов'язаних зі зміною лексичного значення слова. Тема 9. Нормативність і правильність фахового мовлення. Тема 10. Ділові папери як засіб писемної комунікації. Тема 11. Характеристика функціонального наукового стилю української мови та його жанрів. Тема 12. Оформлення наукових текстів. Тема 13. Складання професійних документів.
Методи навчання	У процесі викладання дисципліни використовується кредитно-трансферна система організації навчального процесу, що відповідає вимогам ЄКТС. Для досягнення навчальних завдань, загального розвитку особистості, професійної підготовки доцільно використовувати різні методи навчання, а саме: за джерелами знань: словесні – розповідь, пояснення, лекція, консультація; наочні – демонстрація, ілюстрація; практичні – практична робота, тестування, ситуаційні завдання; за характером логіки пізнання: аналітичний, синтетичний, аналітико-синтетичний, індуктивний, дедуктивний; за рівнем самостійної розумової діяльності використовуються методи: проблемний, частково-пошуковий, дослідницький; за рівнем інноваційності: ситуаційного аналізу, дискусія, робота в групах.
Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни	Комп'ютери з програмним забезпеченням для виконання різних видів освітньої діяльності: Microsoft Office, Веб-браузери. Мультимедійний проектор, комп'ютер або ноутбук, використання платформи Microsoft Teams, Zoom та Moodle для дистанційного навчання
Політики навчальної дисципліни	Політика щодо академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами фахової передвищої освіти ФКБА НАСОА є передумовою для ефективного опанування результатами навчання і отримання позитивної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Складові політики академічної доброчесності регламентуються: Положенням про академічну доброчесність у Фаховому коледжі бізнесу та аналітики Національної академії статистики, обліку та аудиту затвердженим рішенням Педагогічної ради коледжу ФКБА НАСОА, 28 серпня 2023 року, протокол № 1. Відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в ФКБА НАСОА та Положення про академічну доброчесність у ФКБА НАСОА у разі виявлення викладачем порушення студентом норм та правил академічної доброчесності, викладач зобов'язаний застосувати норми п. 11.9 Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в ФКБА НАСОА, зокрема: «повторне проходження оцінювання (тест, залік, іспит тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента (модуля) освітньої програми»; відрахування з числа студентів

коледжу.

Політика щодо відвідування занять. Здобувачі фахової передвищої освіти денної форми навчання зобов'язані відвідувати заняття. Поважними причинами для відсутності на заняттях є хвороба, академічна мобільність або інші випадки відсутності, які підтверджені документально. Якщо здобувач фахової передвищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та відповідно до графіку консультацій викладача.

Політика щодо перескладання. Здобувачі фахової передвищої освіти повинні дотримуватися термінів виконання усіх завдань, передбачених програмою навчальної дисципліни. Ліквідація академічної заборгованості та перескладання заліку проводиться після закінчення екзаменаційної сесії за окремим розкладом, складеним навчально-методичним відділом не пізніше наступного тижня після сесії.

Політика щодо оскарження результатів оцінювання. Якщо здобувач фахової передвищої освіти не згоден з оцінюванням рівня його знань, він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Фаховому коледжі бізнесу та аналітики НАСОА, затвердженим рішенням Вченої ради НАСОА, 28 серпня 2023 року, протокол № 1.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Городенська К. Г. Українське слово у вимірах сьогодення. Видання друге, істотно доповнене. Київ : КММ, 2019. 208 с.
2. Дубчак О. Чути українською. У світі звуків і букв. Київ : Віхола, 2021. 192 с.
3. Зубков М. Норми та культура української мови за оновленим правописом. Ділове мовлення. 3-й вид., доп. і змін. Київ : Арій, 2020. 608 с.
4. Дбаючи про мову. Рец. Городенська К.Г. Українське слово у вимірах сьогодення. Українська мова. 2021. № 2. С. 134-138.
5. «Як не можна спинити стихії Дніпра-Славутича, ... так не спинити гордого поступу нашої мови». *Лесюк М. Осанна рідному слову: Збірник матеріалів з нагоди 80- річчя.* Івано-Франківськ: Місто НВ, 2020. С. 166-174.
6. «Щоб відчутти смак і колорит говірки..., необхідно зануритися в її стихію». Рец. на книгу: *Лесюк М. Мовний світ сучасного галицького села (Ковалівка Коломийського району).* Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2008. *Лесюк М. Осанна рідному слову: Збірник матеріалів з нагоди 80- річчя.* Івано-Франківськ: Місто НВ, 2020. С. 187-194.
7. Мова має значення! Рец.: *Лесюк М.П. Мова чи язик?* Івано-Франківськ: Місто НВ, 2017. *Лесюк М. Осанна рідному слову: Збірник матеріалів з нагоди 80-річчя.* Івано- Франківськ: Місто НВ, 2020. С. 252-258.
8. Діалектологічні студії Миколи Лесюка. *До глибин сутності мови. Збірник наукових праць на пошану професора Миколи Лесюка.* Івано-Франківськ: Місто НВ, 2020. С. 252-258.

КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

За результатами семестру здобувач фахової передвищої освіти отримує підсумкову оцінку за 100-бальною системою, яка розраховується як накопичена сума отриманих балів за всі види поточного, модульного та підсумкового контролю.

Умовою допуску до підсумкового контролю є набрання здобувачем фахової передвищої освіти 35 балів у сукупності за всіма темами дисципліни.

Якщо за результатами модульно-рейтингового контролю здобувач фахової передвищої освіти отримав сумарну кількість балів за два змістовні модулі, що не перевищує 34 бали, то

здобувач вважається таким, що не виконав усі види робіт, які передбачаються навчальним планом з дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» і направляється на повторний курс вивчення дисципліни.

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях	-
	Робота на практичних заняттях, у т. ч.: виконання практичних вправ, усні відповіді та тестування	від 0 до 4 балів
МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ	Модульний контроль № 1	Максимальна оцінка – 10 балів
	Модульний контроль № 2	Максимальна оцінка – 13 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Залік	Максимальна оцінка – 30 балів

Шкала оцінювання знань здобувачів фахової передвищої освіти

Оцінка за національною шкалою	Оцінка в балах	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
Залік			
<i>Зараховано</i>	90-100	A	Здобувач фахової передвищої освіти демонструє високий рівень знань навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі дисципліни, достатньо реалізовує теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, виконав практичні завдання відмінно або з незначною кількістю помилок. За час навчання при проведенні практичних занять проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються
	82-89	B	Здобувач фахової передвищої освіти демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною
	74-81	C	Здобувач фахової передвищої освіти в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Помилки у відповідях та розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.
	64-73	D	Здобувач фахової передвищої освіти засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений програмою дисципліни. При вирішенні практичних завдань допускає значну кількість недоліків і суттєвих помилок.
	60-63	E	Здобувач фахової передвищої освіти має певні знання, передбачені в програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, здобувач фахової передвищої освіти з труднощами пояснює правила вирішення практичних завдань дисципліни,

			відсутнє розуміння порядку виконання завдання та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.
<i>Незараховано</i>	35-59	FX	Здобувач фахової передвищої освіти може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму дисципліни здобувач фахової передвищої освіти виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є неправильними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача фахової передвищої освіти відсутні. Здобувач фахової передвищої освіти має можливість повторного складання.
	1-34	F	Здобувач фахової передвищої освіти повністю не виконав вимоги програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Обов'язковий повторний курс.

Розглянуто та затверджено на засіданні циклової комісії з загальноосвітніх дисциплін та дисциплін гуманітарного циклу ФКБА НАСОА. Протокол № 1. (30.08.2023р.).